

INGLIZ TILINI YOUTUBE ORQALI O‘RGANISH

Xazratova Zulfina Sayitmuratovna, Valiev Islom Sherali ugli

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston milliy universiteti Jizzax filiali psixologiya fakulteti filologiya tillarni o‘qitish ingliz tili yo‘nalishi 4-bosqich talabasi
islomvaliev0442@gmail.com

Ilmiy rahbar: **Xaydarova Shoirra Toxir qizi**

Annotatsiya: Ushbu maqolada YouTube platformasi orqali ingliz tilini o‘rganishning samaradorligi, afzalliklari va cheklovlari yoritilgan. Video asosidagi ta‘limning o‘quvchilarning til kompetensiyasini rivojlantirishdagi o‘rni ilmiy jihatdan tahlil qilingan. Shuningdek, YouTube resurslaridan samarali foydalanish bo‘yicha metodik tavsiyalar berilgan.

Kalit so‘zlar: xorijiy tillarni o‘qitish, ingliz tilini o‘rganish, YouTube, onlayn ta‘lim, video darslar, mustaqil ta‘lim, raqamli texnologiyalar.

Kirish: Bugungi kunda globallashuv jarayonlari va xalqaro aloqalarning kengayishi xorijiy tillarni, ayniqsa ingliz tilini bilishni muhim ehtiyojga aylantirdi. Zamonaviy jamiyatda ingliz tili fan, texnologiya, biznes va ta‘lim sohalarida asosiy muloqot vositasi sifatida xizmat qilmoqda. Shu sababli ingliz tilini o‘rganishning samarali usullarini izlash dolzarb masalaga aylandi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi ta‘lim jarayoniga yangi imkoniyatlar yaratdi. An‘anaviy ta‘lim shakllari bilan bir qatorda masofaviy va onlayn ta‘lim shakllari keng qo‘llanila boshlandi. Ayniqsa, YouTube platformasi ingliz tilini mustaqil o‘rganish uchun qulay va bepul resurs sifatida keng tarqaldi¹. An‘anaviy dars mashg‘ulotlari vaqt va joy bilan cheklangan bo‘lib, barcha o‘quvchilarning ehtiyojlarini to‘liq qondira olmaydi. YouTube’dagi video darslar esa o‘quvchilarga istalgan

¹ Godwin-Jones, 2018

vaqtda va istalgan joyda til o‘rganish imkonini beradi. Bu esa ta’lim jarayonining moslashuvchanligini oshiradi².

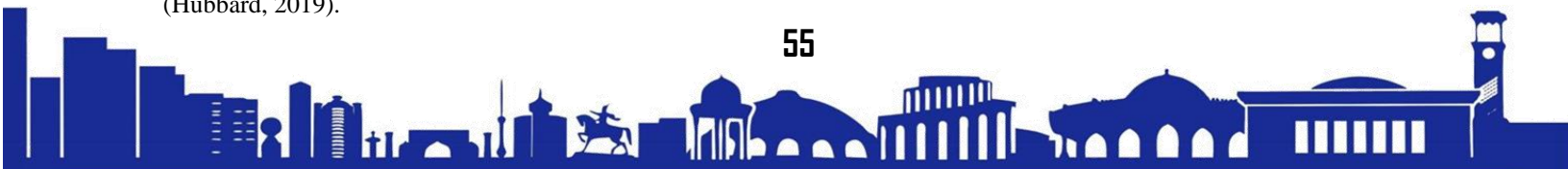
Asosiy qism: YouTube platformasi ingliz tilini o‘rganish jarayonida zamonaviy va qulay resurs sifatida keng qo‘llanilmoqda. Bu platforma nafaqat bepul, balki turli darajadagi o‘quvchilar uchun mo‘ljallangan minglab video materiallarni taqdim etadi. Misol uchun, boshlang‘ich darajadagi o‘quvchilar oddiy so‘z va iboralarni o‘rganish uchun maxsus tayyorlangan “English for Beginners” turidagi videolardan foydalanishlari mumkin. O‘rta va ilg‘or darajadagi o‘quvchilar esa grammatik qoidalarni chuqurroq o‘rganish, talaffuzni takomillashtirish va real suhbatlarda ishtirok etish uchun intervyu, vlog va film parchalari kabi materiallardan foydalanadilar. Shu tariqa, o‘quvchilar o‘z darajasi va qiziqishlariga mos materiallarni tanlab, til ko‘nikmalarini individual ravishda rivojlantira oladilar³

Video darslarning asosiy pedagogik afzalligi ularning vizual va audio elementlar bilan boyitilganligidadir. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, o‘quvchilar ko‘rish va eshitish orqali til birliklarini ancha samarali o‘zlashtiradilar. Masalan, talaffuz mashqlari uchun tayyorlangan video darslarda o‘qituvchi so‘zlarni aniq talaffuz qiladi, ularni sekinlashtirib takrorlaydi va o‘quvchilarga nutqni eshitish va takrorlash imkonini beradi. Shu bilan birga, grammatik mavzularni tushuntirish uchun vizual diagrammalar, rangli matnlar va interaktiv misollar qo‘llaniladi, bu esa murakkab qoidalarni tez va oson o‘zlashtirishga yordam beradi. YouTube platformasining yana bir katta afzalligi — autentik materiallarning mavjudligidir. Film parchalari, seriallar, intervyular, vloglar, reportajlar va kundalik hayotiy suhbatlar o‘quvchilarga ingliz tilining tabiiy nutq shaklini eshitish imkonini beradi. Masalan, vloglarni tomosha qilish orqali o‘quvchilar kundalik atamalar, slang va zamonaviy iboralarni o‘rganadi, intervyular esa professional so‘zlashuvni tushunishga yordam beradi. Shu tariqa, o‘quvchilar tinglab tushunish va talaffuz ko‘nikmalarini rivojlantiradi, nutq tezligini va intonatsiyani sezish qobiliyatini oshiradi⁴ YouTube orqali o‘rganishning yana bir muhim jihati — mustaqil ta’lim imkoniyatidir. O‘quvchi video darslarni o‘z qulay vaqtida tomosha qilishi, tushunmagan joylarini qayta ko‘rishi va o‘z tezligida o‘rganishi

² . Richards & Rodgers, 2014

³ (Godwin-Jones, 2018).

⁴ (Hubbard, 2019).

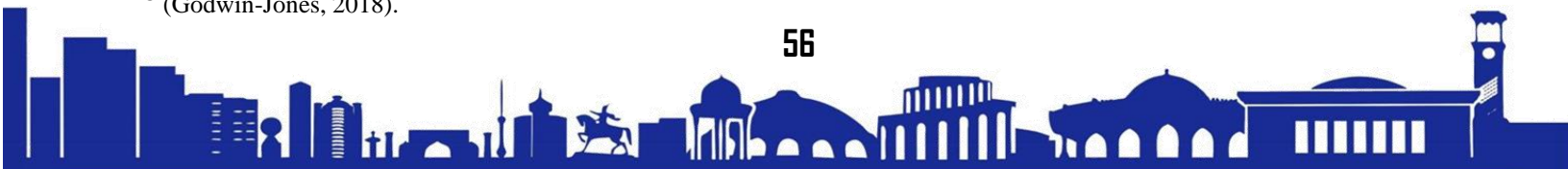

mumkin. Masalan, boshlang'ich darajadagi o'quvchi yangi so'zlarni o'rganayotganda ularni bir necha marta eshitadi va talaffuzini mustahkamlaydi, ilg'or o'quvchi esa murakkab grammatik mavzular bo'yicha izohlarni qayta ko'rib, ularni mashq qilishi mumkin. Bu individual yondashuvni ta'minlaydi va o'z-o'zini nazorat qilish hamda mas'uliyat hissini shakllantiradi Bundan tashqari, YouTube platformasi kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishda ham samarali vositadir. O'quvchilar videolar ostidagi izohlar bo'limida fikr almashish, savollar berish, muhokamalarda qatnashish orqali tilni amaliy qo'llashga o'rganadilar. Misol uchun, biror grammatik mavzu bo'yicha savol berish yoki o'z fikrini ingliz tilida izohlar orqali ifodalash o'quvchilarga yozma nutq ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Shu tariqa, ular nafaqat lingvistik bilimlarini mustahkamlaydilar, balki ijtimoiy o'rganish jarayonini ham tajribadan o'tkazadilar YouTube orqali o'rganishning ayrim cheklovlari ham mavjud. Platformadagi barcha videolar ilmiy va metodik jihatdan to'g'ri bo'lmasligi mumkin. Shu sababli o'quvchilar ishonchli va obro'li kanallarni tanlashlari zarur. Masalan, "BBC Learning English", "EngVid" va "EnglishAddict with Mr Steve" kabi professional kanallar metodik jihatdan ishonchli bo'lib, til ko'nikmalarini kompleks rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek, mustaqil ta'lim yuqori darajadagi intizom va qat'iyatni talab qiladi; agar o'quvchi aniq maqsad va rejasiz ishlasa, kutilgan natijaga erishishi qiyin bo'ladi ⁵Shunday qilib, YouTube platformasi ingliz tilini o'rganishda zamonaviy va samarali vosita bo'lib, o'quvchilarga mustaqil ta'lim, real nutq muhitini his qilish, kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish va o'z qiziqishlariga mos materiallarni tanlash imkonini beradi. Shu bilan birga, platformadan samarali foydalanish uchun metodik yondashuv, tizimli reja va sifatli manbalarni tanlash muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, maktablarda xorijiy tillarni o'qitishda sinfdan tashqari ishlar ta'lim jarayonining samaradorligini oshiruvchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Ular o'quvchilarning tilga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi, bilimlarni mustahkamlaydi va amaliy muloqot ko'nikmalarini rivojlantiradi. Sinfdan tashqari ishlar orqali o'quvchilar xorijiy tilni faqat fan sifatida emas, balki real muloqot vositasi sifatida qabul qila boshlaydilar. Bu esa

⁵ (Godwin-Jones, 2018).

ularning til o‘rganishga bo‘lgan munosabatini ijobiy tomonga o‘zgartiradi. Shu sababli, maktablarda xorijiy tillarni o‘qitishda sinfdan tashqari faoliyatlarni keng joriy etish va ularni takomillashtirib borish muhim hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Godwin-Jones, R. (2018). *Emerging technologies: YouTube for language learning*. *Language Learning & Technology*, 22(3), 1–17.
2. Richards, J.C., & Rodgers, T.S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.
3. Xaydarova, S. (2025). *INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDA SINTAKTIK USULDA HOSIL QILINGAN EVFEMIK IFODALAR*. *Scientific Practical Conference*, 1(1), 295-297. <https://d-pressa.com/index.php/spc/article/view/241>
4. Xaydarova, S. (2025). *INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDAGI MORFOLOGIK USULDA HOSIL BO‘LGAN EVFEMIZMLAR*. *Scientific Practical Conference*, 1(1), 314-318. <https://d-pressa.com/index.php/spc/article/view/142>
5. Khaydarova, S. T. (2024). *EUPHEMISMS: THEIR SCOPE, FUNCTIONS, AND APPLICATIONS IN EVERYDAY COMMUNICATION*. *Mental Enlightenment Scientific-Methodological Journal*, 5(06), 64–75. <https://doi.org/10.37547/mesmj-V5-I6-09>
6. Xamzaev, A., & Khaydarova, S. T. (2021). *Communication, interaction and management in a classroom*. *Asian Journal of Multidimensional Research*, 10(4), 557-563.
7. Xaydarova, S. (2021). *EVFEMIZMLARNING TILSHUNOSLIKDA TADQIQ ETILISHI*. *Архив Научных Публикаций JSPI*.
8. Xaydarova, S. (2021). *INGLIZ VA O‘ZBEK BADIY ASARLARIDA UCHRAYDIGAN EVFEMIZMLARNING QIYOSIY VA TARJIMAVIY TADQIQI*. *Архив Научных Публикаций JSPI*.
9. Khaydarova, S., & Afruza, A. (2023). *Linguo-cultural education and its function in teaching language and culture*. *Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences*, 2(2), 370-375.

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2024 SJIF 2024 = 5.073 Volume-4, Issue-01

10. Shoir, K., & Umidovich, M. Y. (2022). *The event of euphemism and its functions in speech. Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences, 1(12), 401-405.*
11. Khaydarova, S., & Yokubjon, M. (2023). *Enhancing learning: The power of visual aids in teaching idioms. Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences, 2(2), 288-292.*

INTERNET MA'LUMOTLARI:

1. 1 BBC Learning English. <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>
2. British Council – Teaching English. <https://www.teachingenglish.org.uk>
3. Cambridge English – Teaching English. <https://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/>
4. ERIC – Education Resources Information Center. <https://eric.ed.gov>

